

T.C.
Kültür ve Turizm Bakanlığı
Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü

9 MİLLETLERARASI
TÜRK HALK
KÜLTÜRÜ KONGRESİ

GENEL KONULAR

GAZİANTEP’TE KENTSEL DÖNÜŞÜMÜN MAHALLE KÜLTÜRÜNE ETKİSİ

Mesut ŞİRİN¹

Türkiye’nin 8, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin en büyük kenti olan Gaziantep; demografik yapısı, geçmişten gelen kültürel zenginliği, üretim alanlarındaki gelişen yapısı ile bulunduğu bölgenin merkezi konumundadır. Kentin geçmişten bugüne tarihinin oluşumunda, bulunduğu jeopolitik konumunun etkisi büyüktür. Bu neden Gaziantep, ilk uygarlıkların doğduğu, Mezopotamya ve Akdeniz’in kesişme noktasında bulunmasından dolayı birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Hitit, Mitanni, Asur, Pers, Selevkoslar, Roma, Bizans, Selçuklular, Memlûklular, Dulkadiroğlular ve Osmanlı gibi uygarlıkların hâkimiyetini gördüğümüz önemli kültürel eserlere sahip olduğu gibi bu değerlerin günümüzde ticaretten turizme, sanayiden tarıma her türlü faaliyetlerde izleri görülmektedir.

Gaziantep farklı uygarlıkların, kültürlerin, dinlerin ve ırkların bir araya gelerek birbirleri içinde sentezlendiği gizemli bir tarihe sahiptir. Tarihi İpek Yolu’nun varlığı Gaziantep’in her zaman uygarlıkların uğrak yeri olmasını sağlamış ve bu kentin tarihin her döneminde kültür ve ticaret merkezi olma özelliğini korumasına imkân tanımıştır. Tarih sahnesinde Paleolitik, Neolitik, Kalkolitik, Tunç, Demir ve Geç Hitit gibi önemli dönemlerin yaşandığı Gaziantep’te bulunan tarihi eserlerin çeşitliliği kentin kültürel zenginliğinin bir göstergesidir. Günümüzdeki Gaziantep’in tarihsel bağlantıları eski Dülük ve Kale ile ilişkilidir. Dülük, antik kaynaklarda Doliche, Bizans kay-

1 Folklor Araştırmacısı

naklarında Teluck, Arap kaynaklarında Duluck adıyla anılmaktadır. Dülük mevkii, tarihin en eski çağlarından beri kullanılan bir yol şebekesinin düğüm noktasında yer almaktadır.

Gaziantep, coğrafi konum açısından Akdeniz Bölgesi'nden Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne geçiş alanında yer almaktadır. İlk uygarlıkların doğduğu Mezopotamya ile Akdeniz arasında konumlanan, ilk çağlarında bu yana insanların yerleşik yaşama geçtiği Mezopotamya Bölgesinin bir parçası olan Gaziantep, ulaşım açısından da stratejik konuma sahiptir.

Ülkemizde var olan 30 büyükşehir belediyesinden birisi olan ve özellikle sanayi sektöründeki sahip olduğu gelişmişlik düzeyiyle, bulunduğu bölgede merkez olarak öne çıkan ve son yıllarda yaşadığı gelişmelerle ülkemizin gelişmiş kentlerinden birisi olan Gaziantep'in ulaşım olanakları ve bağlantıları da buna paralel gelişmiştir. Gaziantep İl merkezi, güçlü bir karayolu, demiryolu ve ulaşım olanakları gelişmiş bir ilimizdir.

Gaziantep, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin batısında yer almaktadır. İlimizin doğusunda Şanlıurfa, kuzeydoğusunda Adıyaman, kuzeyinde Kahramanmaraş, kuzeybatısında Osmaniye, güneybatısında Hatay, güneyinde Kilis, güneydoğu da ise; Suriye ile komşudur.

Şahinbey, Şehitkamil ve Oğuzeli olmak üzere 3 merkez ilçesi olan Gaziantep, toplam 9 ilçeden oluşmaktadır.

Kentsel Dönüşüm ve Dönüşümün Tarihçesi

Kentsel dönüşüm kavramını inceleyebilmemiz için ilk olarak kent ve dönüşüm kavramından bahsetmek gerekmektedir. Türk Dil Kurumu "Türkçe Sözlüğü" kent kelimesini "şehir" olarak tanımlamıştır. Kent; belli bir tarım dışı üretim, büyüklük, yoğunluk, heterojenlik ve bütünleşme düzeyine varmış ya da bu düzeyi aşmış insan yerleşim yeridir. Kentin göz ardı edilmemesi gereken en temel özelliği tarım dışı üretimin yerinde sanayi ve hizmetler sektörünün varlığıdır. Aynı zamanda bu üretim türlerinin denetim ve dağıtımlarının da yeri olmasıdır. Bir başka deyiş ile kent, nüfus, yönetim, sosyo-kültürel ve ekonomik özellikleri ile kırsal alanlardan farklı olan karmaşık yapılardır.

Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlüğü, dönüşüm kelimesini "olduğundan başka bir biçime girme, başka bir durum alma, tahavvül, inkılap, transformasyon" olarak tanımlamaktadır.

Kentsel dönüşüm alanı, planlama ve uygulama süreçlerini mevzuat bakımından tamamlayan iki kanun bulunmaktadır. Bunlardan ilki 2005 yılında yayımlanan 5393 sayılı "Belediye Kanunu", diğeri ise; 2012 yılında yayımlanan 6306 sayılı "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun"dur. Kentsel dönüşüm alanı tanımı ve amacına ilişkin 5393 sayılı kanunda; konut alanları, sanayi alanları, ticaret alanları, her türlü sosyal donatı alanları oluşturmak, eskiyen kent kısımlarını yeniden inşa etmek ve restore etmek, kentin tarihi ve kültürel dokusunu korumak veya deprem riskine karşı tedbirler almak yer alırken, 6306 sayılı kanunda riskli alan, riskli yapı ve rezerv alan tanımları yapılmıştır. Kentsel Dönüşüm Alanı ilanında Riskli Alan tanımı üzerinden ilan süreçleri sürdürülmektedir. Riskli alan ise; zemin yapısı veya üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan alanlar olarak tanımlanmıştır.

Kentsel dönüşüm, kentin bütününde ya da belirli bir bölgesinde fiziksel, sosyal, ekonomik ve kültürel sorunların kalıcı bir çözüm ile düzenlenmesini sağlayan bir eylem olarak tanımlanabilir. Bu tanımlar ışığında; kentsel mekânda değişim ve dönüşümü sürekli olarak gündemde tutan nedenlerin başında; ilk olarak kentin nüfusunun sürekli olarak artması gelmektedir. Bunun yanı sıra kentin ekonomisinin gelişmesi, ihtiyaçların farklılaşması kentsel dönüşümü bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkarmaktadır. Barınma ve çalışma alanlarındaki konutların eskimesi eski işlevini yerine getirmemesi ve deprem, sel vd. doğal afetlere karşı dayanıksız olması dönüşümü ihtiyaç haline getirmektedir.

Kentler ilk kurulduklarından itibaren kültürel, fiziksel, ekonomik ve stratejik vd. konular açısından sürekli değişim halindedir. Sanayileşme sürecine kadar yavaş olan bu değişim, sanayileşmeyle hız kazanmıştır. 19. yüzyıla birlikte sanayileşmenin ve kapitalizmin, ihtiyaç duyduğu üretim alanlarında, yeni konut alanlarının, mal ve hizmet akışına uygun, düzenli ve kontrollü fiziksel mekânların organizasyonunu gerçekleştirmek için büyüyen kentlerin ve artan nüfusun etkin bir şekilde düzenlenmesi hususunda yapılan düzenlemeler kentsel dönüşümün tarihsel açıdan birinci evresini oluşturmaktadır. İkinci Dünya Savaşı sonrası görülen alt kentleşme dönemi, kentsel dönüşümün ikinci evresini oluşturmaktadır. Dönüşümün ikinci evresini oluşturan diğer bir olgu da İkinci Dünya Savaşıyla birlikte bozulan şehirlerin yeniden toplumsal hayata kazandırılması politikasıdır. Kentsel dönüşümün üçüncü evresi ise; 1970'lerden itibaren küreselleşme süreciyle başlamıştır.

Gelişmiş ülkelerde sanayileşmenin beraberinde getirdiği fiziksel, toplumsal, ekonomik ve kültürel sorunları çözmek için uygulanan kentsel dönüşüm, Türkiye'de hızlı kentleşmenin sonucu olan gecekondulaşma sürecine ve artan nüfusa karşı bir çözüm olarak çıkmıştır. Türkiye'de kentsel dönüşüm tarihsel olarak farklı ekonomik ve toplumsal olguları içeren ve kentsel dönüşümün uygulama çeşitlerinin farklı zamanlarda ve mekânlarda uygulandığı 1950-1980, 1980-2000 ve 2000 sonrası şeklinde üç döneme ayrılabilir.

1950-1980 döneminde; yapılan kentsel dönüşümler genellikle gecekondu bölgelerine yöneliktir. Bu müdahalelerdeki amaç gecekondu bölgelerinin ıslah edilmesi ve bu bölgelere altyapı hizmetlerinin götürülmesi amaçlanmaktadır.

1980-2000'li dönemlerde; kentsel dönüşüm uygulama biçimlerinden bazıları görülmektedir. Fakat bazı radikal kararlar da alınmıştır. Bunlardan bazıları yıkılan evlerin yerine yeni binaların yapılmasıdır.

2000'li yıllarda ise; Türkiye'de en önemli gelişme kentsel dönüşümün yasallaşması ve kentsel dönüşüm projelerinin ülke gündeminde önemli bir yer tutması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte, kentsel dönüşüm projelerinin geniş ölçekli kent planlarının birer parçası haline gelmesi de bu döneme rastlamaktadır.

Gaziantep'te ise; özellikle 2000'li yıllarda sanayinin hızla artması ve şuursuzca artan nüfus artışı dönüşümü kaçınılmaz hale getirmiştir. Bu nedenle merkez Şahinbey ve Şehitkamil ilçelerinde dönüşüm bugün de hızlı bir şekilde devam etmektedir. Şahinbey İlçesinde Aydınlar, Kurtuluş, Saçaklı, Oğuzlar, Şenyurt, Kılınçoğlu, Delbes, Nuripazarbaşı vd. mahalleleri olmak üzere

toplam 34 mahalle; Şehitkamil ilçesinde ise; Karşıyaka mahallesi İpekyolu güzergahında toplam 10 mahalle kentsel dönüşüm kapsamına alınmıştır.

Kentsel dönüşüm beş temel amaca hizmet etmek için yapılmalıdır.

- Kentsel alanların çöküntü haline gelmesine yol açan toplumsal bozulmanın nedenlerini araştırmak ve bu bozulmayı önleyecek tedbirleri almak,

- Değişimin her konuda olduğu gibi kentler için de süreklilik arz etmesi,

- Kentlerde yaşanan fiziksel, toplumsal, ekonomik, çevresel ve altyapısal değişim ve değişen ihtiyaçları tespit ederek, kent parçalarının yaşanan bu değişime uygun şekilde geliştirilmesinin hedeflenmesi,

- Kentsel refah ve yaşam kalitesini artırıcı bir ekonomik kalkınma modeli yaklaşımının ortaya konulmalıdır.

- Kentsel alanların çöküntü haline gelmesinin bir nedeni olan ekonomik cansızlığı canlılığa çevirecek stratejilerin belirlenmesi ve bunun sonucunda kentsel refahı ve yaşam kalitesini artırıcı çalışmaların hedeflenmesi,

- Kentin etkin bir şekilde kullanılmasına ve kentin gereksiz bir şekilde büyümesini önleyecek stratejiler geliştirmesi.

Kentsel Dönüşümün Mahalle Kültürüne Etkisi

Mahalle; ev çarşı, ibadethane, park, meydan, sokak, cadde vd. mekânların bulunduğu, nereden başlayıp nerede bittiği belli olan fiziki yapılanma olduğu gibi kentlerin en küçük idari birimi olarak tanımlanır. Bu araştırma da mahalleyi oluşturan birleşenler (fiziki, sosyal ve kültürel) üzerinde duracağım.

Fiziki bağlamda mahalleye etkisi: Mahalleyi oluşturan temel öğelerin başında ev gelmektedir. Mahallenin temel öğelerinden olan evin, sosyal yaşantının merkezi ve toplumun çekirdeğini oluşturan ailenin yaşadığı yer olması mahalleyi var eden temel unsur olarak görülmesine neden olmaktadır. Ev aynı zamanda mahalle yaşantısının oluşturulması ve bu yaşantı biçimine yön vermesi nedeniyle önemli mekândır.

Mahalle kültürünü oluşturan birleşenlerin başında geleneksel sivil mimari gelmektedir. Antep evleri; yüksek duvarlar arkasında, dış mekânlardan mümkün olduğunca soyutlanmış, “Hayat” (avlu) a dönük yapılarıdır. Ortada avlu, avlunun etrafında bulunan müstemilatlarla oluşan tek ya da iki katlı olarak konumlanır. Evin ana girişi sokaktan hayata geçişle yapılır. İçeride dönük yaşam tarzından dolayı Antep Evlerinde hayat, eyvan ve damlar çok önemlidir. Evlerin duvarları mahremiyet ve iklimin getirdiği sonuçlar paralelinde yüksek yapılmıştır. Sokaklar dar ve şehir mimarisi yatay uzanmaktadır. Fakat kenar semtlerde/gecekondularda ise; çarpık yapılaşmayla birlikte evler bir ya da birden çok katlı yapılır ve avlu, eyvan görevini sokaklar, damlar görmektedir. Geleneksel sivil mimaride kullanım alanına göre farklı taşlar kullanılmıştır. Örneğin; kemerde daha sağlam olan bazalt taşı kullanılmıştır. Ancak odalarda, beden duvarlarında havara taşı kul-

lanılmıştır. Havara taşının kullanmasının nedeni ise; iklim ile ilişkilidir. Yazın serin kışın ise; sıcak etkisinin olmasındandır. Kenar Semtlerde/Gecekondularda ise; birden çok malzeme (tuğla, taş, piriket vd.) kullanılmış ve bu bölgelerin de kendine özgü mimarisi vardır. Pencereler ve kapılarda ahşap kullanılmış ve süslemeler de genellikle kapı ve pencerelerde yoğunlaşmıştır.

Kentsel dönüşümle birlikte Antep evlerinin mimari tarzı değişmiştir. Yukarıda bahsettiğim durumlar dönüşümle birlikte yapılan evlerin hiçbirinde bulunmamaktadır. Avlu, eyvan görünmesi için balkon yapılmış fakat daha önce avlularda yapılan faaliyetler balkonlarda yapılamamaktadır. Kentsel dönüşümle şehir mimarisi dikey uzanmış, 2-3 katlı evler yerini 10-15 katlı evlere bırakmıştır. Geleneksel sivil mimaride evler kullanım durumlarına göre büyük yapılmıştır. Kentsel dönüşümle yapılan evler küçük ebatlarda ve kullanışsız bir durumda yapılmıştır. Duvarlar tek tip pirket, tavan-taban ise; betonarme olarak yapılmıştır. Doğrudan olmasa da dolaylı olarak bu durum farklı nedenlere de yol açmaktadır (Örneğin; hastalık gibi).

Mekânlarda meydana gelen değişim sosyal, kültürel, gastronomi, ekonomi vd. konularda da değişmelere neden olmuştur. Sosyal değişime örnek vermek gerekirse; Gaziantep evleri 2-3 katlı olduğu için aynı evde 2-3 kuşak yaşamakta ve ataerkil aile yapısı hâkimdir. Kentsel dönüşümle bu durum değişmiş, evler küçülmüş bunun sonucunda aileler küçülmüştür.

Sosyal Bağlamda Mahalleye Etkisi: Toplumsal/sosyal bağlamda mahalle; içinde ihtiva ettiği ev, cami, okul, sokak, kahvehane vd. mekânların işlevleri doğrultusunda sosyal bağların kurulduğu, komşuluk ilişkileri gibi samimi-sıcak ilişkilerin olduğu yerleşim yeri olarak tanımlanır. Gaziantep'te sokaklar ve bağlı olduğu mahalleler ayrılmaz bir bütünlük taşırlar. Dolayısıyla mahalle kültürü sokaklarda vuku bulur. Sokakta mahalle içinde anlam kazanır. Sokaklar kentin karakterini ve kentin kimliğini yansıtır.

Gaziantep'te komşuluk, hayatın her döneminde canlılığını sürdürdüğü gibi kendini daha da belirgin gösterdiği anlar, dönemler vardır. Bayramlar, ölümler, sahreler/piknikler, düğünler, kutlamalar, yolculuklar, dini ve milli önemli günler, askere, hacca, okumaya, uğurlamalar ve karşılamalar sırasında komşuluk, kendine özgü kurallarını davranış haline dönüştürmeyi zaruri kılar. Komşuluk, aile bağlamından sonra en güçlü sosyal bağ niteliği taşır.

Komşuluk kavramını, komşuluğun niteliğini ve önemini anlatan atasözleri üzerinden tanımlamak mümkündür. Örneğin; "Ev alma komşu al" sözü evin niteliğinden çok evi aldıktan sonra mekânsal zorunluluktan doğan komşuluk ilişkilerinin niteliğinin önemli olduğunu vurgularken, "Komşu komşunun külüne muhtaç" sözü ise insanın doğası gereği kendi kendine yetemeyeceğini ve dolayısıyla diğer insanlarla birlikte ilişki kurarak kendini ve ihtiyaçlarını tamamlayabileceğini vurgulayarak, komşuluk ilişkilerinin ve toplumsallığın önemini ifade etmektedir.

Gaziantep'te komşuluk sadece aynı sokağı paylaşmak değildir. İmece usulü yapılan kış hazırlıkları, avluda/eyvanda/sokakta içilen ikinci çayları, koyu sohbetler, ikram edilen yemekler komşuluk ilişkilerinin canlılığına işaretler. Hemen hemen her mahallede bulunan kahvehaneler sadece boş zamanların geçirildiği mekânlar olmayıp insanların dertlerini, sıkıntılarını, acılarını ve sevinçlerini paylaştıkları, gündemi, sporu, siyaseti vd. konuları konuştukları birer sosyal mekânlardır.

Türk-İslam Mahalle kültüründe sosyo-ekonomik farklılıklar olsa da aynı mahallede yaşayanlar birbirlerini tanıır ve birbiriyle selamlaşırlar.

Ülkemizin her mahallesinde olduğu gibi Gaziantep'te de her mahallenin bir bakkalı, fırını, kasabı ve kahvehanesi vardır. Bakkallar, mahalle sakinleri için çok önemlidir. Mahalle bakkalından borç almak veya evin anahtarını bakkala emanet etmek gibi güven barındıran uygulamalar çok yaygındır. Yine mahalleden bir kız istenecek ya da mahalleye kız verilecekse durum mahalle bakkalına ya da sakinlerinden birine sorulur.

Kentsel dönüşümle yukarı da saydığım durumların bazıları nadiren uygulanırken; bazı durumlar ise tamamen terk edilmiştir. Kentsel dönüşümle mimari dikey uzanmış ve insanlar birbirinden uzaklaşmıştır. Daha önce bir sokakta 30-40 ev bulunurken dönüşümle beraber her apartmanda 30-40 ev yaşar hale gelmiştir. Bu durum maddi imkânları kısıtlı olanlar için yeni bir külfet olarak görülmektedir. Araştırmamız kapsamında bir kaynak kişimiz bu olayı şu şekilde özetlemektedir. "Kentsel dönüşümden önce üç katlı evinin olduğunu, birinci katta kiracısının, ikinci katta kendisinin, üçüncü katta ise oğlunun oturduğunu, ancak dönüşümden sonra kendisine bir kat verildiğinin, oğlunun ev sahibiyken kiracı olduğunu ve kira gelirinin de kaybolduğunu" iletmiştir. Yine başka bir kaynak kişimiz ise; "Kentsel dönüşüm öncesinde evinin aylık sabit giderlerden başka bir giderinin olmadığını fakat şimdi evinin her ay farklı masraflarının çıktığını (asansör, ara gider/elektrik vd. giderler)" söylemektedir.

Kentsel dönüşümün başka bir sonucu da apartman kültürüne uyum sağlayamayacağını düşünen bazı ailelerin şehir değiştirerek göçe neden olmalarıdır. Örneğin; Gaziantep'te gecekonduda yaşayan birinin Mersin'de başka bir gecekonduya geçmesi gibi. Bazı ailelerde başka şehre gitmek yerine mahallelerini değiştirmiştir. Kaynak kişilerimizden biri bu durumu şöyle anlatmaktadır: "1946 yılında Daracık Mahallesinde doğduğunu askerlik dışında şehir dışına çıkmadığını fakat 2014'te evlerinin kentsel dönüşüme uğramasından sonra Karataş mahallesine (yeni kurulan bir mahalle) taşındıklarını ancak sosyal olarak çok sıkıntı yaşadığını ve her gün eski mahallesine geldiğini, orda zaman geçirdiğini" belirtmektedir.

Kültürel Bağlamda Mahalleye Etkisi: Kültür, bir toplumun tarihsel süreç içinde ürettiği ve kuşaktan kuşağa aktardığı her türlü maddi ve manevi özelliklerin bütününe denir. Kentsel dönüşüm, ilk bakışta sadece fiziksel değişime işaret olabilir fakat dönüşümün etkilediği en önemli nokta aslında kültürel değişimlerdir.

Bu kültürel değişimlere şu örneklerle sizlere görünür kılmaya çalışacağım;

-Gaziantep sıcak bir bölge olduğu için damlarda/avlularda/eyvanlarda zamanın büyük bir bölümü geçirilir fakat dönüşümle birlikte durum değişmiş ve insanlar balkonlarda ya da klimalı odalarda zaman geçirmeye başlamıştır.

-Gaziantep halk mutfağında önemli bir yer teşkil eden kurutmalık, peynir basma, reçel, şire-pekmez, salça, yuvarlama, saç ekmeği gibi faaliyetler daha önce damlarda/avlularda imece usulü yapılmaktayken dönüşümle birlikte günümüzde balkonları geniş olanlar balkonlarda, balkonları bu duruma müsait olmayan ise; fabrikasyon ürünlere yönelmiştir.

-Sosyal ilişkilerde de belirttiğim düşün, taziye vd. sosyal olgular mahallelerde gerçekleştirilirken dönüşümle birlikte bu durum değişmeye yüz tutmuş düşünler modern salonlarda, taziyeler belediyelerin yapmış olduğu sosyal tesislerde gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

-Kentsel dönüşümle çocukların oyun alanı daralmış ve çocukların oyun anlayışı değişmiştir.

-Kentsel dönüşüme uğramış evler 2-3 katlı evlerdir. Bu evlerde genellikle 3 kuşak yaşarken dönüşümle birlikte evler küçülmüş ve aile yapısı da değişmiştir.

Yukarıda belirttiğim örneklerde de anlaşıldığı gibi kentsel dönüşüm sadece fiziki ya da sosyal olarak ele alınmamalıdır. Kültürel olarak da birçok değişimi kendisiyle getirmektedir.

Sonuç

Kentsel dönüşüm sonrası yaşanan mekânsal değişim genel olarak insan ilişkilerini özelden ise mahalle kültürünü olumsuz etkilemektedir. Kentsel dönüşüme uğramamış bölgelerde sıcak, samimi, birincil ilişkileri ön plandayken; apartman yaşamında ise; kente özgü olan resmi, soğuk ve ikincil ilişkilerin ön planda olduğu gözlemlenmiştir.

Gaziantep'te kentsel dönüşümü, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Şahinbey Belediyesi, Şehitkamil Belediyesi ve TOKİ gerçekleştirmektedir.

Kentsel dönüşüm projelerinin uygulama safhasında bazı hatalar yapılmakta ve bu hatalar bir takım sorunları beraberinde getirmektedir. Bu sorunlar; gerek TOKİ gerekse de yerel yönetimlerin kentsel dönüşüme uğrayacak alanlarda bir bütünlük sağlayamamaları mahalle sakinleri tarafından şikâyetlere neden olmaktadır (Örneğin; Bir mahallede 3-5 evin yıkılmasından sonra bir diğer mahalleye geçilmesi bütünlüğü ortadan kaldırmakta ve bu durum sosyal/hukuksal bir takım sorunlara neden olmaktadır). Bir diğer sorun ise; uygulamayı yapanların, karar alma sürecinde insan unsurunu yeteri kadar dikkate almadığı tespit edilmiştir. Dönüşüm sonrası oturdukları bölgeden taşınmak istememelerine rağmen kentsel dönüşümün gerçekleşmesi mağdur olan insanları hoşnut etmemektedir. Bir başka hoşnutsuzluğa neden olan sorun da birçok hane sahibi verdiği konut karşılığında aldığı evin maddi olarak birbirini karşılamaması başka bir hoşnutsuzluk nedenidir. Ayrıca apartmana taşınan insanlar apartman hayatına adapte olamamış ve kültürel değerlerini uygulayamaz hale gelmiştir. Kentsel Dönüşümün yarattığı bir diğer sorun yeni konutlarına yerleşen insanların konutlarıyla ilgili herhangi bir sıkıntı yaşadıklarında yetkili/muhtap kimseleri karşılarında bulamamaları şikâyetlere neden olmaktadır.

KAYNAKÇA

- AÇIKGÖZ, Ayşe Tuğba, Kentsel Dönüşümün Ekonomik, Mekânsal Sosyal Etkinleri ve Kamunun Rolü: Ankara Gültepe (Çinçin) Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2014
- BAĞÇIGİL, İbrahim. (84 Yaş, Ulucanlar Mah.)
- ÇEVEN, Ali, (Ulucanlar Mah. Muhtarı)
- ÇEVEN, Mehmet, (Kılınçoğlu Mah. Muhtarı)
- ÇEVİK, Ahmet, (Nuripazarbaşı Mah. Muhtarı)
- DURAN, Hanifi, (Sakarya Mah. Muhtarı)
- DEMİR, Mehmet, Kentsel Dönüşümün Komşuluk İlişkisine Etkisi: Kars İli Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi, Kars,2013
- FİSTİKÇİ, Münevver, (60 Yaş, Kılınçoğlu Mah.)
- FİSTİKÇİ, İsmail, (65 Yaş, Kılınçoğlu Mah.)
- KAHYA, Fatma Nihan, Güneymođu'da Kentsel Dönüşüm: Şanlıurfa, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul, 2015
- KORKMAZ, Mehmet, Kentsel Dönüşümün Sosyo-Ekonomik Boyutları (Diyarbakır Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır,2016
- ÖN, Mustafa, (57 Yaş, Daracık Mah.)
- ŞAHAN, Fevzi, (63 Yaş, Karşiyaka Mah.)
- ŞAHİN, Muhammet Ali, Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Planlama Bütünlüğüne Etkileri: Gaziantep Şahinbey ve Şehitkamil İlçeleri Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul, 2016
- YANARDAĞ, Hasan Hüseyin, (62 Yaş, Çamlıca Mah. Muhtarı)
- YILDIRIM, Mehmet, (73 Yaş, Kılınçoğlu Mah. Muhtarı)
- YILMAZÖZ, Ülker, Kentsel Dönüşüm Sonrası Komşuluk İlişkileri, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya, 2010
- ZORER, İhsan, (Delbes Mah. Muhtarı)